

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003883

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-10-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Наталія Володимирівна

2. Nataliia V. Shevchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Професійна освіта

Дата захисту: 26-11-2025

Спеціальність за освітою: Фінанси

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11044

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.35, 14.35.07

Тема дисертації:

1. Формування ключових компетентностей майбутніх фахівців фінансової сфери у процесі професійної підготовки
2. Formation of key competencies of future specialists in the financial sector in the process of professional training

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено узагальненню педагогічних умов, змісту, навчально-методичних надбань і тенденцій формування ключових компетентностей фахівців фінансової сфери у процесі професійної підготовки в коледжах економічного профілю, окресленню напрямів їх реалізації в соціокультурній та професійній сфері сучасності. Актуальність дослідження полягає в тому, що сучасний етап розвитку суспільства характеризується швидкими трансформаціями економіки, цифровізацією фінансового сектору та зростаючими вимогами до фахівців у сфері фінансів, які мають володіти не лише спеціальними знаннями, а й широким спектром ключових компетентностей. В умовах глобалізації та розвитку фінансових технологій суттєво зростає роль професійної освіти, яка має відповідати запитам сучасного ринку праці, орієнтуючись на підготовку конкурентоспроможних, мобільних, відповідальних і компетентних фахівців. Проте в освітній

практиці коледжів економічного профілю часто домінують застарілі методи викладання, зорієнтовані переважно на репродуктивне засвоєння знань, а не на формування актуального комплексу ключових компетентностей. Об'єктом дослідження обрано процес формування ключових компетентностей майбутніх фахівців фінансової сфери в економічних коледжах. Предмет дослідження – педагогічні умови, зміст та методика формування ключових компетентностей у здобувачів освіти коледжів фінансово-економічного профілю в контексті реалізації компетентнісного підходу до професійної підготовки. У роботі вперше обґрунтовано: педагогічні умови, зміст та науково-методичне забезпечення формування ключових компетентностей майбутніх фахівців фінансової сфери, що містить оновлений зміст фахової підготовки, відображений у авторських навчальних дисциплінах за вибором студентів «Цифрові технології у фінансах» та «Фінансова грамотність і сталий розвиток», поєднання традиційних і цифрових освітніх технологій, а також реалізацію інтегративного та практико-орієнтованого підходів у економічних коледжах; визначено структуру педагогічних умов і навчально-методичного забезпечення формування ключових компетентностей у здобувачів спеціальностей фінансово-економічного профілю з акцентом на розвиток міждисциплінарного мислення, цифрової грамотності, етико-правової свідомості та відповідальності, емоційного інтелекту та комунікативності, готовності до самоосвітньої діяльності в умовах професійної підготовки та до навчання впродовж життя; удосконалено: поняттєвий апарат дослідження шляхом уточнення дефініції «ключові компетентності майбутніх фахівців фінансової сфери» як інтегрованої якості особистості, що поєднує професійні, когнітивні, інформаційно-технологічні, комунікативні, етичні та підприємницькі компоненти, необхідні для успішної адаптації до змін і вимог ринку праці; педагогічні умови та методичне забезпечення процесу формування ключових компетентностей шляхом адаптації принципів компетентнісно-професійного підходу до специфіки підготовки майбутніх фінансистів у закладах фахової передвищої освіти. Практичне значення роботи полягає в експериментальній перевірці ефективності педагогічних умов та навчально-методичного забезпечення формування ключових компетентностей майбутніх фахівців фінансової сфери у процесі професійної підготовки в коледжах економічного профілю. Отримані результати можуть бути використані в освітньому процесі коледжів фінансово-економічного профілю для вдосконалення змісту, форм і методів навчання з метою підвищення рівня професійної компетентності та конкурентоздатності випускників на сучасному ринку праці. Розроблена методика формування ключових компетентностей може бути впроваджена в діяльність педагогічних колективів закладів фахової передвищої освіти спеціальностей фінансового спрямування 071 «Облік і оподаткування» та 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», що сприятиме підвищенню ефективності освітнього процесу. Використання сучасних освітніх технологій дозволяє адаптувати зміст навчальних дисциплін за вибором студентів «Цифрові технології у фінансах», «Фінансова грамотність і сталий розвиток» до актуальних вимог цифрової економіки та практики фінансової діяльності. Ключові слова: компетентнісно-професійний підхід, ключові компетентності, професійна підготовка, економічні коледжі, майбутній фахівець фінансової сфери, кластери навчальних дисциплін, спеціальність 071 «Облік і оподаткування», спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», альтернативні фінансові інструменти, підприємництво, проектне фінансування, цифровізація, міждисциплінарність, емоційний інтелект, педагогічні умови.

2. The dissertation is devoted to the generalization of pedagogical conditions, content, educational and methodological achievements, and trends in the formation of key competencies of financial specialists in the process of professional training in economic colleges, as well as the definition of directions for their implementation in the sociocultural and professional spheres of modernity. The relevance of the study lies in the fact that the current stage of society's development is characterized by rapid economic transformations, digitization of the financial sector, and growing demands on finance professionals, who must possess not only specialized knowledge but also a wide range of key competencies. In the context of globalization and the development of financial technologies, the role of professional education is growing significantly. It must meet the demands of the modern labor market, focusing on the training of competitive, mobile, responsible, and competent specialists. However, educational practices at economics colleges are often dominated by outdated teaching

methods focused primarily on the reproductive acquisition of knowledge rather than on the formation of a relevant set of key competencies. The object of the study is the process of forming key competencies of future specialists in the financial sphere in economic colleges. The subject of the study is the pedagogical conditions, content, and methodology of forming key competencies in students of financial and economic colleges in the context of implementing a competency-based approach to professional training. The work substantiates for the first time: pedagogical conditions, content, and scientific and methodological support for the formation of key competencies of future specialists in the financial sphere, which contains updated content of professional training, reflected in the author's academic disciplines chosen by students, «Digital Technologies in Finance» and «Financial Literacy and Sustainable Development»; the combination of traditional and digital educational technologies, as well as the implementation of integrative and practice-oriented approaches in economic colleges; the structure of pedagogical conditions and educational and methodological support for the formation of key competencies in applicants for financial and economic specialties with an emphasis on the development of interdisciplinary thinking, digital literacy, ethical and legal awareness and responsibility, emotional intelligence and communication skills, readiness for self-education in the context of professional training and lifelong learning; improved: the conceptual framework of the study by clarifying the definition of «key competencies of future financial specialists» as an integrated personal quality that combines professional, cognitive, information technology, communication, ethical, and entrepreneurial components necessary for successful adaptation to changes and requirements of the labor market; the pedagogical conditions and methodological support for the process of forming key competencies by adapting the principles of a competency-based professional approach to the specifics of training future financiers in higher education institutions. The practical significance of the work lies in the experimental verification of the effectiveness of pedagogical conditions and educational and methodological support for the formation of key competencies of future specialists in the financial sphere in the process of professional training in economic colleges. The results obtained can be used in the educational process of financial and economic colleges to improve the content, forms, and methods of training in order to increase the level of professional competence and competitiveness of graduates in the modern labor market. The developed methodology for the formation of key competencies can be implemented in the activities of teaching staff of higher education institutions specializing in finance 071 «Accounting and Taxation» and 072 «Finance, Banking and Insurance», which will contribute to improving the effectiveness of the educational process. The use of modern educational technologies allows adapting the content of elective courses «Digital Technologies in Finance» and «Financial Literacy and Sustainable Development» to the current requirements of the digital economy and financial practice. Keywords: competency-based approach, key competencies, professional training, economic colleges, future financial specialists, clusters of academic disciplines, specialty 071 «Accounting and Taxation», specialty 072 «Finance, Banking, and Insurance», alternative financial instruments, entrepreneurship, project financing, digitalization, interdisciplinarity, emotional intelligence, pedagogical conditions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Шевченко Н., Шевченко Р. Теоретичний аналіз поняття «ключові компетентності майбутніх фахівців». Ukrainian professional education = Українська професійна освіта. 2024. Вип. 15. С. 77–83.

- 2. Шевченко Н., Кравченко Л. Цифровізація як технологія формування ключових компетентностей майбутніх фахівців фінансової сфери. Витоки педагогічної майстерності. 2025. Вип. 35. С. 163–168.
- 3. Шевченко Н. Формування ключових і професійних компетентностей майбутніх фахівців фінансової сфери. Наукові інновації та передові технології. Серія «Управління та адміністрування», «Право», «Економіка», «Психологія», «Педагогіка». 2025. Вип. 7(47). С. 1938–1949.
- 4. Shevchenko N. Formation of key and professional competences of future financial sector specialists. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»). 2025. № 8(38). 2025. С. 887–899.
- 5. Шевченко Н. Компетентнісний підхід у професійній підготовці майбутніх фінансистів: теоретико-методологічні основи та практичні орієнтири. The XXXIV International scientific and practical conference «Latest scientific trends in the development of education», August 25-27, 2025, Krakow, Poland. P. 36–39.
- 6. Шевченко Н. Формування ключових компетентностей майбутніх фахівців фінансової сфери в умовах цифрової економіки та сучасної освіти. The I International scientific and practical conference «The latest modern technologies and their implementation in life», September 01-03, 2025, Lyon, France. P. 87–91.
- 7. Шевченко Н. Кейс-метод і цифрові технології у формуванні ключових компетентностей фінансових спеціалістів. The II International scientific and practical conference «Problems of modern education and old technologies», September 08-10, 2025, Zaragoza, Spain. P. 43–47.
- 8. Шевченко Н. В. Зарубіжні практики розвитку ключових компетентностей майбутніх фахівців фінансового профілю. The III International scientific and practical conference «Theories, thoughts, technologies: the foundations of modern science», September 15-17, 2025, Plovdiv, Bulgaria. С. 96–101.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: підвищення конкурентоздатності фахівців фінансової сфери

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U200893, 0120U103840

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Любов Миколаївна

2. Liubov M. Kravchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0011-609X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені

В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оніпко Валентина Володимирівна
2. Valentyna V. Onipko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2260-971X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стрельников Віктор Юрійович
2. Viktor Y. Strelnikov

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8822-9517

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавська академія неперервної освіти ім. М. В. Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 22518134

Місцезнаходження: вул. Соборності, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лебедик Леся Вікторівна
2. Lesya V. Lebedyk

Кваліфікація: д.н, доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6538-6256

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Непокупна Тетяна Андріївна

2. Tetiana A. Nerokupna

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4688-5954

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Винничук Рената Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Винничук Рената Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лобач Катерина Василівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна